

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

~*~

លិខិតបំបាត់

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តម យេត បរិយា

ព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កម្មវត្ថុ ៖ ស្នើឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតក្នុងករណីឃាតកម្មលើលោកបណ្ឌិត កែម ឡី។

យើងខ្ញុំជាអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលមានរាយនាមខាងក្រោម សូមស្នើ **ឯកឧត្តម** បើកការស៊ើបអង្កេតឡើងវិញជុំវិញអំពើឃាតកម្មទៅលើលោកបណ្ឌិត កែម ឡី ជាសកម្មជន និងជាអ្នកវិភាគនយោបាយដ៏លេចធ្លោ ហើយនិងជាអ្នករិះគន់រដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវឃាតកម្មបាញ់សម្លាប់នៅថ្ងៃទី១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៦¹ ដោយសារមានលេចឡើងនូវកសុតាងថ្មីៗមួយចំនួន ចាប់តាំងពីការស៊ើបអង្កេតជាលើកដំបូងដែលត្រូវបានបិទបញ្ចប់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦។² សវនាការជំនុំជម្រះលើជនសង្ស័យតែម្នាក់ឈ្មោះ អឿត អាង ត្រូវបានរាយការណ៍មកថាគ្រោងនឹងធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី០១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧។³ យើងខ្ញុំក៏សូមស្នើដល់តំណាងអយ្យការ និងប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ពិចារណាពន្យារពេលសវនាការជំនុំជម្រះនេះ រហូតទាល់តែការស៊ើបអង្កេតមួយពេញលេញ ហ្មត់ចត់ តម្លាភាព ឯករាជ្យ និងឥតលម្អៀងត្រូវបានធ្វើរួចរាល់សិន។

¹ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមមើលសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម ថ្ងៃទី១៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ <http://www.omct.org/human-rights-defenders/urgent-interventions/cambodia/2016/07/d23853/>

² អាណាត់ បាលីហ្គា និង ទូច សុខា “តុលាការបញ្ចប់ការស៊ើបសួររឿងសម្លាប់ កែម ឡី” កាសែតភ្នំពេញប៉ស្តី (ថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦) <http://bit.ly/2k1vlp2>

³ យួន ណារឹម និង ចច វ៉ែប “សវនាការលើឃាតកម្មលោក កែម ឡី គ្រោងនឹងចាប់ផ្តើមនៅខែក្រោយ” កាសែត ដី ខេមបូឌា ដេលី (ថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧) <http://bit.ly/2k1RS51>

សម្តីរបស់សាក្សី និងភស្តុតាងជាឯកសារចងក្រងមួយចំនួននាពេលថ្មីៗនេះ⁴ រួមទាំងព័ត៌មានថ្មីៗដែលយើងខ្ញុំរៀបរាប់ក្នុងលិខិតនេះ គូសបញ្ជាក់ពីលក្ខណៈចន្លោះប្រហោងជុំវិញការស៊ើបអង្កេតកាលពីលើកដំបូងនិងតម្រូវឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតឡើងវិញ។ ភស្តុតាងថ្មីនេះគឺផ្អែកតាមសម្តីរបស់សាក្សីមួយចំនួន (សាក្សីទាំងអស់នោះបដិសេធនិយាយដោយបង្ហាញមុខក្នុងម៉ាស៊ីនថត) ដែលបានថ្លែងថា មានការជួបនិយាយគ្នាមួយរវាងលោក អៀត អាង និងមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់យោធាស្រុក រយៈពេលប្រហែល ១ សប្តាហ៍មុនពេលមានឃាតកម្មលើលោកបណ្ឌិត កែម ឡី។ ភស្តុតាងនេះកាន់តែធ្វើឱ្យមានមន្ទិលសង្ស័យទៅលើភាពជឿជាក់នៃការអះអាងរបស់ជនត្រូវចោទគឺលោក អៀត អាង មានឈ្មោះហៅក្រៅថា “ជួបសម្លាប់” ដែលថាមូលហេតុឈានដល់ការបាញ់សម្លាប់លោកបណ្ឌិត កែម ឡី គឺដោយសារលោកបានជំពាក់ប្រាក់ខ្លួនចំនួន ៣.០០០ ដុល្លារអាមេរិក។ ការលើកឡើងពីការជំពាក់ប្រាក់នេះត្រូវបានមនុស្សជាច្រើនបានចោល ក្នុងនោះរួមមានទាំងគ្រួសាររបស់លោកបណ្ឌិត កែម ឡីផងដែរ ដែលបានថ្លែងថា លោកមិនធ្លាប់ជំពាក់បំណុលគេនោះឡើយ ហើយករិយារបស់លោក អៀត អាង ក៏បាននិយាយដែរថា វាមិនអាចទៅរួចទេដែលថាប្តីរបស់អ្នកស្រី គឺលោក អៀត អាង មានប្រាក់ឱ្យគេខ្ចីរហូតដល់ ៣.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ព្រមទាំងថាប្តីរបស់អ្នកស្រីក៏មិនដែលធ្លាប់ស្គាល់លោកបណ្ឌិត កែម ឡី ដែរ។

មែនទែនទៅ មន្ត្រីនៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (“រដ្ឋាភិបាល”) បានថ្លែងបញ្ជាក់ជាសាធារណៈថា ពួកគាត់ក៏មានការសង្ស័យចំពោះការសារភាពរបស់លោក អៀត អាង ដែរ។ ក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍មួយក្នុងខែធ្នូ លោក ខៀវ សុភក្តិ អ្នកនាំពាក្យក្រសួងមហាផ្ទៃបានថ្លែងថា ៖ “យើងបានសន្និដ្ឋានថា ជនល្មើសនេះមានចេតនាឆ្លើយបំភ័ន្តសមត្ថកិច្ច មិននិយាយការពិត។ យើងមិនជឿថា ជនល្មើសនេះឈ្មោះ ជួប សម្លាប់ មិនជឿថាជនល្មើសនេះឱ្យលុយ កែម ឡី ខ្ចី បីពាន់”⁵ បន្ថែមទៅលើការសង្ស័យជុំវិញការសារភាពនេះ មន្ត្រី រដ្ឋាភិបាលបានសម្តែងជំនឿថា អាចមានអ្នកផ្សេងទៀតនៅពីក្រោយករណីឃាតកម្មនេះ ឬក៏អ្នកផ្សេងទៀតជាអ្នកប្រព្រឹត្ត។ នៅពេលមានការសាកសួរទាក់ទងទៅនឹងការលើកឡើងនេះ លោក ខៀវ សុភក្តិ អ្នកនាំពាក្យក្រសួងមហាផ្ទៃបានថ្លែងថា៖ “មាន

⁴ ឧទាហរណ៍ សូមមើលភស្តុតាងនាពេលពេលថ្មីៗដែលបានលើកឡើងក្នុងវីដេអូឯកសាររបស់ Al Jazeera ៖ ស្តេវ បាវ “នយោបាយមរណៈនៅកម្ពុជា៖ ភ្នាក់ងារ ១០១ ប្រចាំទិសខាងកើត អង្កេតករណីឃាតកម្មដែលគួរឱ្យសង្ស័យលើសកម្មជននយោបាយនៅកម្ពុជា” កាសែត Al Jazeera (ថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧) <http://bit.ly/2mECWH1> , ដែលបានយោងបញ្ជាក់បន្ថែមដោយ មិច ដាវ៉ា “មានការរាយការណ៍ថា មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលជួបឃាតករ មុនពេលសម្លាប់ កែម ឡី” សារព័ត៌មាន ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ (ថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧) <http://bit.ly/2jxLnpc>

⁵ អាណាត់ បាលីហ្គា និង ទូច សុខា “តុលាការបញ្ឈប់ការស៊ើបសួររឿងសម្លាប់ កែម ឡី” កាសែតភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ (ថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦) <http://bit.ly/2k1vlp2>។ សូមមើលផងដែរ យួន ណារីម និង ហ្សេប៊ីរី កីធីរី “មួយខែក្រោយមក នៅតែគ្មានព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេតឃាតកម្មលោក កែម ឡី” កាសែត ដី ខេមបូឌា ដេលី (ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦) <http://bit.ly/2k1RuDA> (ដែលលោក ដីន ម៉ាលីន អ្នកនាំពាក្យក្រសួងយុត្តិធម៌ បានថ្លែងថា “អាជ្ញាធរកមិនឃើញភស្តុតាងទាក់ទងនឹងការលើកឡើងពីការជំពាក់ប្រាក់”។

អ្នកនៅពីក្រោយរឿងនេះ ប៉ុន្តែយើងរកពួកគេមិនទាន់ឃើញទេ។^៦ ការលើកឡើងបែបនេះបានបង្ហាញពីការខកខានក្នុងការស៊ើបអង្កេតឱ្យបានពេញលេញតាំងពីលើកដំបូង និងបង្ហាញពីភាពចាំបាច់ក្នុងការបើកការស៊ើបអង្កេតឡើងវិញ។

ពេលវេលានៃការសម្លាប់លោកបណ្ឌិត កែម ឡី (បន្ទាប់ពីគាត់បានធ្វើអធិប្បាយវិចិត្រដុំវិញអំពើពុករលួយដ៏រាលដាល និងនិទណ្ឌភាពនៅកម្ពុជា) វិធីសាស្ត្រដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើឃាតគាត់ និងការស៊ើបអង្កេតពុំគ្រប់គ្រាន់ (ក៏ដូចជាអាចបង្កឱ្យមាននិទណ្ឌភាពសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលអាចជាអ្នកទទួលខុសត្រូវពិតប្រាកដក្នុងការបញ្ជាឱ្យមានការធ្វើឃាតនេះ) ជាការចង្អុលបង្ហាញអំពីការបង្គាប់បញ្ជាមួយដែលហួសពីការស៊ើបអង្កេតដែលបានធ្វើមកទល់ពេលនេះ។ ជាពិសេស ការសាកសួរជនត្រូវចោទ និងសាច់ញាតិរបស់ជននេះ ព្រមទាំងអ្នកស្គាល់ជនត្រូវចោទនេះ ហាក់ដូចជាមិនទាន់បានធ្វើគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយទេ។ ការលើកឡើងមិនស៊ីសង្វាក់គ្នារបស់ជនត្រូវចោទ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតមិនមែនជារឿងដែលអាចឱ្យយើងងាយយល់បានទេ ជាពិសេស ធាតុផ្សំនានាដែលអាចចង្អុលបង្ហាញពីអត្ថិភាពនៃការបង្គាប់បញ្ជាក្នុងឃាតកម្មមួយនេះ។

សិទ្ធិរស់រានមានជីវិតគឺជាសិទ្ធិមនុស្សមូលដ្ឋានមួយ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣២ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (“រដ្ឋធម្មនុញ្ញ”) និងច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ដែលត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងច្បាប់ជាតិរបស់ប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈមាត្រា ៣១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។ ជាពិសេស សិទ្ធិរស់រានមានជីវិតត្រូវបានធានានៅក្នុងមាត្រា ៦ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (“ក.អ.ស.ព.ន.”)^៧ ដែលជាប់កាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ក្រោមច្បាប់កម្ពុជា។ បន្ថែមទៅលើការការពារដល់អាយុជីវិតរបស់បុគ្គល សិទ្ធិរស់រានមានជីវិតនេះក៏កំណត់ពីកាតព្វកិច្ចបន្ថែមដល់រដ្ឋក្នុងការស៊ើបអង្កេតឱ្យបានជិតដល់ទៅលើករណីដែលអាចមានការរំលោភបំពានសិទ្ធិនេះ។^៨ គោលការណ៍អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការកាត់ទោសក្រៅច្បាប់ តាមអំពើចិត្ត និងសង្ខេប (“គោលការណ៍ អ.ស.ប”) ផ្តល់ការណែនាំដែលមានលក្ខណៈបង្គាប់ចំពោះការកិច្ចរបស់រដ្ឋក្នុងការស៊ើបអង្កេតក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយអនុវត្តទៅបានក្នុងករណីឃាតកម្មលើលោកបណ្ឌិត កែម ឡី នេះតែម្តង។^៩

យោងតាមគោលការណ៍ អ.ស.ប រដ្ឋនីមួយៗត្រូវធ្វើការ “ស៊ើបអង្កេតឱ្យបានហ្មត់ចត់ ឆាប់រហ័ស និង

^៦ យួន ណារឹម និង ហ្សេមប៊ិរ ភីធីរី “មួយខែក្រោយមក នៅតែគ្មានព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេតឃាតកម្មលោក កែម ឡី” កាសែតដីខេមបូឌា ដេលី (ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦) <http://bit.ly/2k1RuDA>

^៧ អង្គការសហប្រជាជាតិ, “កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ” មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ អនុម័តតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចលេខ ២២០០ ក (XXI) ថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៦, ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៧៦ <http://bit.ly/1bNeudO> (ពីពេលនេះតទៅហៅថា (“ក.អ.ស.ព.ន.”) មាត្រា ៦។

^៨ ក.អ.ស.ព.ន. មាត្រា ៦ (ដែលបរិយាយលម្អិតអំពីសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត)។

^៩ ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមអង្គការសហប្រជាជាតិ “គោលការណ៍ស្តីពីការទប់ស្កាត់ និងការស៊ើបអង្កេតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើការកាត់ទោសក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ តាមអំពើចិត្ត និងសង្ខេប” អេកូសុក សេចក្តីសម្រេចលេខ ១៩៨៩/៦៥ ថ្ងៃទី២៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៨៩ (១)។

ឥតលម្អៀងទៅលើករណីដែលសង្ស័យទាំងអស់ទាក់ទងនឹងការកាត់ទោសក្រៅច្បាប់ តាមអំពើចិត្ត និងសង្ខេប”
។¹⁰ ការខកខានក្នុងការស៊ើបអង្កេតឱ្យបានត្រឹមត្រូវ គឺជាការរំលោភបំពានទៅលើសិទ្ធិរស់រានមានជីវិតដែលជា
សិទ្ធិមូលដ្ឋានមួយ។¹¹

កំណែប្រែសេចក្តីណែនាំស្តីពីការទប់ស្កាត់ និងស៊ើបអង្កេតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជុំវិញការកាត់ទោស
ក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ តាមអំពើចិត្ត និងសង្ខេប (“ពិធីសាររដ្ឋមីនីសូតា”)¹² ចែងនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវបន្ថែមទៀតថា
រដ្ឋាភិបាលត្រូវកំណត់មុខសញ្ញាមិនមែនត្រឹមតែទៅលើជនដែលផ្ទាល់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងទៅលើជន
ផ្សេងទៀតដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះឃាតកម្មនោះផងដែរ។ ឧទាហរណ៍ ករណីនេះរួមបញ្ចូលដូចជា “មន្ត្រី
ទាំងឡាយដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តបញ្ជាដែលអាចចូលរួមសមគំនិតក្នុងអំពើឃាតកម្មនោះ”។¹³ ការលាតត្រដាង
ពីជំនួបរវាងលោក អឿត អាង និងមន្ត្រីយោធាស្រុក បង្កើតបានជាភស្តុតាងថាអាចមានអ្នកផ្សេងទៀតជាប់ពាក់
ព័ន្ធក្នុងឃាតកម្មលើលោកបណ្ឌិត កែម ឡី ហើយករណីនេះចាំបាច់ត្រូវតែមានការស៊ើបអង្កេតឱ្យបានហ្មត់ចត់
ដោយឥតលម្អៀង និងតម្លាភាព។

បញ្ហាគួរឱ្យព្រួយបារម្ភមួយផ្សេងទៀត គឺការបដិសេធជាបន្តបន្ទាប់របស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការបញ្ចេញ វីដេ
អូការមេរ៉ាសុវត្ថិភាពដែលថតពីសកម្មភាពនៃអំពើឃាតកម្មនោះនៅស្ថានីយ៍ប្រេងឥន្ធនៈកាល់តិច ដែលទំនងជា
អាជ្ញាធរមាននៅក្នុងដៃ បើទោះមានការលើកឡើងពីលោកឧត្តមសេនីយ៍ ខៀង សុភ័ក្ត អ្នកនាំពាក្យក្រសួង
មហាផ្ទៃ ថា វីដេអូនោះអាចនឹងត្រូវបង្ហាញនៅពេលមានសវនាការជាសាធារណៈក្នុងករណីឃាតកម្មនេះក៏ដោយ
។¹⁴ កាលណាមានការរំលោភបំពានសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត សិទ្ធិទទួលបានដំណោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធ
ភាពក៏ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងសិទ្ធិ “ទទួលបានការបញ្ជាក់ពីអង្គហេតុពីរដ្ឋាភិបាល និងការបង្ហាញការពិតជាសាធារ
ណៈ” ផងដែរ។¹⁵ ការបដិសេធបញ្ចេញវីដេអូសុវត្ថិភាពដែលថតពីសកម្មភាពនៃឃាតកម្ម ដែលជាភស្តុតាង
សំខាន់ដល់សាធារណជន ឬក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នកស្លាប់ គឺបង្ហាញពីការខកខានក្នុងការផ្តល់ដំណោះស្រាយ
ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការស៊ើបអង្កេតលើឃាតកម្មនេះពីដំបូង និងជាការរំលោភបំពានបញ្ញត្តិនៃពិធីសារ

¹⁰ ប្រភពលេខយោងដូចខាងលើ កថាខ័ណ្ឌទី ៩

¹¹ របាយការណ៍របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសអំពីការកាត់ទោសក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ ដោយសង្ខេប ឬតាមអំពើចិត្ត ក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី
៧០ នៃមហាសន្និបាត អ.ស.ប ឯកសារ ក/៧០/៣០៤

¹² ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស, របាយការណ៍របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសអំពីការកាត់ទោសក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ ដោយសង្ខេប ឬតាមអំពើ
ចិត្ត ៖ ពិធីសារបន្ថែមដែលធ្វើនៅរដ្ឋមីនីសូតា ស្តីពីការស៊ើបអង្កេតលើឃាតកម្មដែលប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ធ្ងន់ធ្ងរ៖ ការណែនាំដែលបានកែ
សម្រួលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការទប់ស្កាត់ និងការស៊ើបអង្កេតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើការកាត់ទោសក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ
តាមអំពើចិត្ត និងសង្ខេប, ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស, កិច្ចប្រជុំលើកទី៣១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកសារលេខ ក/ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស/
៣២/៣៩/បន្ថែម.៤. (ពីពេលនេះតទៅ ហៅថា “ពិធីសាររដ្ឋមីនីសូតា”)

¹³ ប្រភពលេខយោងដូចខាងលើ កថាខ័ណ្ឌទី ៣១

¹⁴ ខាន់ វិច្ឆិកា “តុលាការកម្ពុជាបើកសវនាការសាធារណៈក្នុងករណីសម្លាប់លោកកែម ឡី” *វិទ្យុអេ ខ្មែរ* (ថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦)
<http://bit.ly/2bhbY3a>

¹⁵ ពិធីសាររដ្ឋមីនីសូតា កថាខ័ណ្ឌទី ១៤

រដ្ឋមិនស្ថិត។ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននេះ យើងខ្ញុំសូមស្នើឱ្យបញ្ចេញវិធីអូនោះជាសាធារណៈ រួមទាំងបើកការស៊ើបអង្កេតឡើងវិញ។ ក្រុមហ៊ុន ឆេរ រ៉ុន ដែលជាម្ចាស់របស់ម៉ាក កាល់តិច ក៏គួរតែបញ្ចេញវិធីអូនៃឃាតកម្មដែលខ្លួនមាន ដូចដែលតុលាការក្នុងស្រុកមួយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកតម្រូវឱ្យបង្ហាញជាសាធារណៈ។

ភស្តុតាងដែលបានលើកឡើងខាងលើ បង្ហាញនូវការព្រួយបារម្ភដែលថា ការស៊ើបអង្កេតលើកដំបូងរបស់រដ្ឋាភិបាល ពុំទាន់បានគោរពតាមបទដ្ឋាននៃការស៊ើបអង្កេតដោយហ្មត់ចត់ និងឥតលម្អៀងដែលតម្រូវក្រោមច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិនៅឡើយទេ។ កត្តាទាំងនេះកាន់តែធ្វើឱ្យមានការព្រួយបារម្ភថែមទៀតដែលថាការស៊ើបអង្កេតមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងសវនាការជំនុំជម្រះកាន់តែជិតមកដល់ អាចនឹងបណ្តាលឱ្យមាននិទណ្ឌភាពដល់ជនទាំងឡាយណា ដែលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវពិតប្រាកដចំពោះឃាតកម្មលើលោកបណ្ឌិត កែម ឡី នេះ។ ឧទាហរណ៍មុនៗជុំវិញការស៊ើបអង្កេតមិនគ្រប់គ្រាន់ មិនពេញលេញ មិនឯករាជ្យ និងលម្អៀងទាក់ទិននឹងឃាតកម្មលេចធ្លោដូចជាករណី លោក ជា វិជ្ជា និងលោក ឈុត ថ្មី បង្ហាញពីតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់អាជ្ញាធរកម្ពុជាក្នុងការស្វែងរកជំនួយបច្ចេកទេសជាអន្តរជាតិជុំវិញការស៊ើបអង្កេតករណីឃាតកម្មលើលោកបណ្ឌិត កែម ឡី។

ដោយសារតែការខកខាននៃការស៊ើបអង្កេតលើកដំបូងរបស់អាជ្ញាធរកម្ពុជា យើងខ្ញុំជាអង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលមានរាយនាមខាងក្រោម សូមស្នើយ៉ាងទទួលជាថ្មីម្តងទៀតឱ្យបើកការស៊ើបអង្កេតឡើងវិញអនុលោមតាមការអនុវត្តប្រសើរបំផុតជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ដើម្បីស្វែងរកយុត្តិធម៌ពិតប្រាកដជូនដល់ក្រុមគ្រួសាររបស់លោកបណ្ឌិត កែម ឡី។

សូម **ឯកឧត្តម** ទទួលនូវគោរពរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រអំពីយើងខ្ញុំ។

ថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧

ចម្លងជូន៖

លោក **តាំង ស៊ុនឡាយ** ប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ឯកឧត្តម **នីយ សាមុល** ឯកអគ្គរាជទូតកម្ពុជាប្រចាំអង្គការសហប្រជាជាតិនៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ប្រទេសស្វីស

បញ្ជីអង្គការគាំទ្រលិខិតនេះ ៖

១. ហ្គ្រីវ៉ាល ស្តារប៊ើក អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការប្រឆាំងទារុណកម្មអន្តរជាតិ (អ.ប.ទ.អ)
២. អានី ហ្គេម នាយិកាប្រតិបត្តិនៃអង្គការដៃគូសន្ទនាអន្តរជាតិដើម្បីសេរីភាពបញ្ចេញមតិ
៣. អែនឌ្រូ អាន់ឌឺសុន នាយកប្រតិបត្តិនៃអង្គការអ្នកការពារជួរមុខ
៤. ជីលែន ហ្គាវ៉ែល នាយកប្រតិបត្តិនៃអង្គការគ្លូបល វីតនេស
៥. រ៉ូប៊ីត ហ្គាឌ នាយកប្រតិបត្តិនៃអង្គការអ្នកការពារសិទ្ធិពលរដ្ឋ